

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังเรียนและเพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 55 คน โรงเรียนพัคณภูมิพิทยาคาร อำเภอพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ที่ได้จากการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ รวมจำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อออกหนังสือขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนพัคณภูมิพิทยาคาร อำเภอพัคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวันที่ 4 เดือน มกราคม 2553 ถึง วันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ 2553

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผ่านการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 เตรียมความพร้อมของนักเรียน ก่อนการทดลอง 1 วัน โดยให้นักเรียน ทราบวัตถุประสงค์และคำแนะนำในการเรียนก่อนที่จะปฏิบัติจริง

2.2 ให้ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วในแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ

2.3 ทำการทดลองสอน โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เรียนตามแผน การจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 16 ชั่วโมง

2.4 ทดสอบหลังเรียนทันทีเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบ วัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ

2.5 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ หลังจากนักเรียน เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบ การอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.6 นำผลการทดสอบทั้งสองครั้งมาตรวจให้คะแนน ถ้านักเรียนตอบถูก ให้ข้อละ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาหาค่าทางสถิติ

2.7 หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 / 80

2.8 การวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วย รูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.9 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการ เรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ คือ หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สูตร E_1 / E_2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t -test Dependent และวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.43 / 82.97
2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่สมควรแก่การอภิปรายผลไว้ ดังนี้

1. จากการที่ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาทดลอง สอนนักเรียน จากการสังเกตพบว่า ในแผนที่ 1 นักเรียนมีความกังวลว่าจะทำไม่ทันตามเวลา ที่กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอน การตั้งคำถามยังไม่ตรงประเด็นเท่าที่ควร พอเริ่มแผนที่ 2 นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น ปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านได้อย่างดี การตั้งคำถามตรงประเด็นที่ ต้องการทราบ และพอขึ้นแผนที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านได้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติ อย่างมีความสุข สนุกสนานกับเรื่องที่อ่าน มีการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์ เนื้อเรื่อง ที่อ่านอย่างสนใจมีการซักถามเพิ่มเติม ตั้งคำถามได้ตรงประเด็นทุกข้อ และสามารถปฏิบัติ ตามขั้นตอนการอ่านได้เรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนดไว้ จนครบทั้ง 8 แผน

2. ผลจากการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณด้วยรูปแบบ การอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.43 / 82.97 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนระหว่างการเรียน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 84.43 และได้คะแนนเฉลี่ย จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน เท่ากับ 82.97 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วย รูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($E1 / E2 = 80/80$) ที่ผลการทดลองเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนเรียนรู้อยู่ ด้วยแผน การจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบ การอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีกทั้ง ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างและ หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์เมื่อสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จึงพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนได้ตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 1) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/81.25 และ รัตนาภรณ์ คำมูล (2546 : 1) ได้ทำการวิจัย
 เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้วิธีการ
 วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผน
 การสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้วิธีการวิทยาศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน
 อย่างมีวิจารณญาณเฉลี่ยร้อยละ 89.43 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนด
 เฉลี่ยร้อยละ 93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3. ผลจากการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 ของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า
 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูง
 กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ
 เนื่องมาจากการสอนด้วยรูปแบบ การอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) สามารถพัฒนาความสามารถ
 ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการคิด
 ที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการสอน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิด
 พิจารณาส่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผล เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญ
 ทั้งเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ น้ำเสียง จุดประสงค์ อารมณ์ของผู้เขียน สามารถ
 แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เทียบธรรม
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา สงิมทอง (2536 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่อ่านโดยใช้วิธี
 วิทยาศาสตร์กับอ่านโดยใช้วิธี SQ3R ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ใน
 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 เอมอร เนียมน้อย (2546 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่าง
 มีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัย
 สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้สอนด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R
 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร มีความแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนฤมล สวนพันธ์ (2548 : 48 - 50) ได้ทำการวิจัย
 เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน

ด้วยวิธี SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านที่สามารถสื่อความหมาย พิจารณาแยกแยะข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจเมื่อได้รับการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 ก่อนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการสอน ด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) ให้เข้าใจและสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน

1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ด้วยรูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) สามารถส่งเสริมการเรียนรู้และกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ โรงเรียนควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้รูปแบบการอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) อันจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการสอน ด้วยรูปแบบการอ่านในลักษณะอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง การดูและการพูด และหลักการใช้ภาษา

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยรูปแบบการสอนอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) กับวิธีการสอนรูปแบบอื่นหรือวิชาอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY